

10. Fredningsforslag for Kanalerne (2009-133813)

Realiseringen af Københavns Kommunes planlægning for husbåde og andre fast anbragte fartøjer i kanalerne kræver en ændring af den gældende fredning. Borgerrepræsentationen skal fremsætte forslag til ny fredning overfor Fredningsnævnet, der træffer afgørelsen.

INDSTILLING OG Beslutning

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget over for Borgerrepræsentationen anbefaler,

1. at der fremsættes forslag om ny fredning af Nyhavn, kanalerne omkring Slotsholmen og Christianshavns Kanal til erstatning for den gældende fredning fra 1966 ved at sende vedlagte fredningsforslag (Bilag 1) til Fredningsnævnet for København.

Problemstilling

Københavns kommuneplan har ud fra et mål om mere liv i havnen siden 2005 givet mulighed for at placere husbåde i dele af de fredede kanaler Nyhavn, kanalerne omkring Slotsholmen og Christianshavns Kanal. Men i fredningen af kanalerne fra 1966 er husbåde og andre fast anbragte fartøjer ikke tilladt. Fredningen tillader enkelte fast placerede fartøjer i Børsgraven, men kun i form af såkaldte ”pæreskuder”. Dette omfatter således ikke teaterbådene i Nyhavn, cafeskibe osv., der derfor er afhængige af tidsbegrænsede dispensationer fra Fredningsnævnet. For at skabe grundlag for et langsigtet indslag af husbåde og andre fast anbragte fartøjer blandt de øvrige både i kanalerne har Økonomiforvaltningen som forudsat i Kommuneplan 2005 (og i forslag til Kommuneplan 2009) udarbejdet et forslag til en ny fredning. Det tilstræbes heri også at gøre fredningen mere tidssvarende bl.a. ved at inddrage kanalernes rekreative værdi og offentlighedens adgang i fredningen.

Løsning

I 1966 blev Nyhavn, kanalerne omkring Slotsholmen og Christianshavns Kanal fredet for at sikre, at de ikke blev fyldt op, sådan som det var sket med andre kanaler og bassiner i de ældste bydele, men bevarede deres omfang og udseende. Fredningen omfatter selve bolværkerne, der skal bevares og vedligeholdes, vandarealet, som ikke må opfyldes og som ikke uden Fredningsnævnets samtykke må anvendes til ”faste indretninger” (inkl. skibe), som bruges bygningsmæssigt, samt nogle træer langs kanalerne, som befinder sig uden for selve fredningsområdet.

Forbuddet mod fast anbragte skibe har medført en u hensigtsmæssig praksis. Kanalerne har nemlig i mange år (også længe før fredningen) rummet et antal fast anbragte skibe, som i større eller mindre grad er blevet brugt bygningsmæssigt. Denne anvendelse har været afhængig af tidsbegrænsede dispensationer fra Fredningsnævnet. På grund af dispensationernes korte varighed medfører det en betydelig usikkerhed hos ejerne, også med hensyn til investeringer i husbådene. Med kommunens ønske om at fremme og regulere brugen af havnen til husbåde og skabe klarhed om mulighederne er det blevet nødvendigt at få en bedre overensstemmelse mellem plan- og fredningsbestemmelser. Det kan også sikre, at investeringer i husbåde af hensyn til miljø-, sikkerheds- og æstetiske krav ikke bremses af den korte varighed af dispensationerne. Med fredningsforslaget åbnes der mulighed for, at husbåde kan placeres i kanalerne, forudsat at dette sker efter en samlet planlægning, der skal

varetage opfyldelsen af formålene med fredningen.

Det skal bemærkes, at et stort antal dispensationer efter en afgørelse i Naturklagenævnet udløber med udgangen af 2009. Det vil være væsentligt for en behandling af en evt. forlængelse i Fredningsnævnet, at kommunen som forudsat af Naturklagenævnet har fremlagt et forslag til en fremtidig løsning i form af en ny fredning. I det omfang husbåde ikke opnår en dispensation, påhviler det kommunen som fredningstilsyn af få husbådene fjernet.

I forhold til den gældende fredning udvides formålet til at omfatte en sikring af kanalerne, bolværkerne og den dertil knyttede beplantning som elementer i bymiljøet, en beskyttelse af kanalernes kulturhistoriske, rekreative og naturmæssige værdier, en sikring af rammerne for en aktiv anvendelse af kanalerne til skibe, husbåde mv., og en sikring af offentlighedens ret til færdsel og aktiviteter i fredningsområderne. I de enkelte fredningsbestemmelser fastlægges der blandt andet retningslinjer for vedligeholdelse og renovering af bolværkerne, der åbnes mulighed for at skabe bedre fysisk adgang til vandet, hensynet til natur- og vandkvalitet optages i fredningen, og der fastsættes regler for skilte, redningsudstyr, forsyningsledninger etc. Disse regler skal medvirke til at gøre det mere gennemskueligt, hvordan fredningen skal administreres, således at kommunens opgave med fredningstilsyn kan udføres mere effektivt, og således at færre afgørelser kommer til at hvile på fortolkninger og dispensationer. Fredningsforslaget ændrer ikke på den bestående fordeling af ansvaret for drift og vedligeholdelse af kanaler, bolværker og beplantning.

Under udarbejdelsen af fredningsforslaget har Økonomiforvaltningen inddraget de berørte parter (kommunale forvaltninger, andre myndigheder, lokaludvalgene i Indre By og Christianshavn, interesseorganisationer, grundejere) i to høringer. Høringssvarene er sammenfattet i bilag 2. Lokaludvalgenes høringssvar indgår i deres helhed som bilag 3. En offentlig høring efter reglerne i Naturbeskyttelsesloven finder sted i forbindelse med Fredningsnævnets behandling af forslaget.

Synspunkterne vedrørende fredningens indhold har været meget forskellige. Indre By Lokaludvalg er overvejende enig i fredningsforslagets indhold, mens Christianshavns Lokaludvalg har en række ændringsforslag, som Økonomiforvaltningen for størstedelens vedkommende ikke kan anbefale imødekommet, da de ikke er i overensstemmelse med kommunens planlægning mv.

En del svar fra parter på Christianshavn fokuserer på etableringen af broer affødt af aktuelle sager om broer over Christianshavns Kanal. Den gældende fredning (se bilag 4) indeholder ikke bestemmelser om broer, og den er således ikke generelt til hinder for at etablere broer. Med fredningsforslaget er der opstillet nogle krav til evt. fremtidige broers udseende og funktion af hensyn til den rekreative brug af kanalerne. Det skal bemærkes, at en ændret fredning først vil kunne få virkning om 1-2 år. Sagsbehandlingen af de påtænkte broer over Christianshavns Kanal forventes derfor at ske på baggrund af den gældende fredning.

Under Fredningsnævnets behandling af sagen vil alle de hørte parter og offentligheden i øvrigt få lejlighed til at komme med bemærkninger og forslag om ændringer. Det er kommunens erfaring, at disse forslag i vid udstrækning søges tilgodeset i Fredningsnævnets afgørelse, så længe de er i overensstemmelse med formålet med fredningen.

Økonomi

Fredningssagen forventes ikke at medføre udgifter for kommunen. Grundejerne skønnes i forhold til den gældende fredning ikke at blive pålagt ikke nye byrder eller begrænsninger, der vurderes at

kunne udløse erstatning.

Videre proces

Efter Borgerrepræsentationens godkendelse af at rejse ny fredningssag for Kanalerne sendes fredningsforslaget til Fredningsnævnet for København, der herefter behandler sagen. Der holdes en offentlig debat om fredningsforslaget, inden Fredningsnævnet træffer sin afgørelse.

Økonomiforvaltningen vil i den forbindelse videregive lokaludvalgenes tilbud om at medvirke til inddragelsen af offentligheden. Fredningsnævnets afgørelse kan påklages til endelig afgørelse i Naturklagenævnet.

Claus Juhl

Bjarne Winge

bilag

[1 - Tekst til fredningsforslag - version til politisk behandling efter høring](#)

[2 - Høring om fredningsforslag](#)

[3 - Høringssvar fra Indre By og Christianshavns Lokaludvalg](#)

[4 - Deklaration vedrørende Kanalerne](#)

